

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău:
Nina Traciuc

D E C I Z I E

31 ianuarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței judecătorești:	Oleg Sternioală
Judecători:	Maria Ghervas Nicolae Craiu

examinând recursul declarat de lichidatorul Societății cu Răspundere Limitată „Top” – Bostan Tatiana,

în cauza la cererea depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Top”, prin intermediul lichidatorului Bostan Tatiana împotriva lui Bacical Mihail și Ghiorghiu Alexandru cu privire la tragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale Societății cu Răspundere Limitată „Top”,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 14 noiembrie 2017 prin care s-a respins cererea de aplicare a măsurilor de asigurare,

c o n s t a t ă:

La 09 octombrie 2017, BC „Banca de Economii” Societate pe Acțiuni (în proces de lichidare) a depus cerere introductivă cu privire la intentarea procedurii de insolvență în privința Societății cu răspundere limitată „Top”.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 25 aprilie 2017 cererea introductivă depusă de creditorul BC „Banca de Economii” Societate pe Acțiuni (în proces de lichidare) a fost admisă spre examinare cu stabilirea ședinței de examinare a cererii introductive pentru data de 04 iulie 2017 și a fost numit în calitate de administrator provizoriu al Societății cu răspundere limitată „Top” – Bostan Tatiana.

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 04 iulie 2017 s-a admis cererea introductivă depusă de creditorul BC „Banca de Economii” Societate pe Acțiuni (în proces de lichidare), s-a constatat insolvența debitorului și s-a dispus inițierea procedurii simplificate a falimentului față de Societatea cu răspundere limitată „Top”.

La 09 octombrie 2017, administratorul insolvenței a Societății cu răspundere limitată „Top” – Bostan Tatiana s-a adresat cu cererea de chemare în judecată către

Bacical Mihail și Ghiorghița Alexandru prin care a solicitat atragerea la răspunderea patrimonială, subsidiară a membrilor organelor de conducere al debitorului Societății cu răspundere limitată „Top”, în proces de insolabilitate, în persoana administratorului statutar și asociat unic Bacical Mihail și a contabilului Gheorghîța Alexandru. A încasat în mod solidar de la Bacical Mihail și Gheorghîța Alexandru în contul masei debitoare a Societății cu răspundere limitată „Top” în proces de insolabilitate a datoriei debitorului insolubil față de creditorii validați în sumă de 18 097 783,420 lei.

Totodată, administratorul insolabilității a Societății cu răspundere limitată „Top” – Bostan Tatiana a înaintat cerere de asigurare a acțiunii prin aplicarea sechestrului asupra bunurilor mobile și imobile, inclusiv mijloacelor bănești din patrimoniul persoanelor urmărite Bacical Mihail, Ghiorghița Alexandru în limitele valorii acțiunii, în scopul eschivării de la executarea unei eventuale hotărâri, judecătorești.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 14 noiembrie 2017 s-a respins cererea lichidatorului insolabilității a Societății cu răspundere limitată „Top” – Bostan Tatiana privind asigurarea acțiunii prin aplicarea sechestrului asupra bunurilor mobile și imobile, inclusiv mijloacelor bănești din patrimoniul persoanelor urmărite Bacical Mihail, Ghiorghița Alexandru în limitele valorii acțiunii, în scopul evitării imposibilității executării unei eventuale hotărâri.

La 27 noiembrie 2017, lichidatorului insolabilității a Societății cu răspundere limitată „Top” – Bostan Tatiana a înaintat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 14 noiembrie 2017, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii cu emiterea unei noi decizii prin care să fie aplicate măsurile de asigurare asupra bunurilor mobile și imobile, inclusiv mijloacelor bănești din patrimoniul persoanelor urmărite Bacical Mihail, Ghiorghița Alexandru în limitele valorii acțiunii, în scopul eschivării de la executarea unei eventuale hotărâri.

În motivarea cererii de recurs a invocat că, instanța de insolabilitate nu a ținut cont de posibilitatea executării viitoarei hotărâri privind atragerea la răspundere subsidiară patrimonială a organelor de conducere a debitorului, care au prejudiciat creditorii validați în procesul de insolabilitate și întreprinderea insolubilă, dându-le posibilitatea astfel de a se eschiva de viitoarea răspundere civilă prin înstrăinarea bunurilor pe care le dețin până la emiterea unei Hotărâri judecătorești privind atragerea lor la răspunderea subsidiară, care de alt fel, poate fi executată din contul patrimoniul organelor de conducere a întreprinderii insolubile în cazul lipsei masei debitoare.

A menționat că, organele de conducere a întreprinderii insolubile în persoana administratorului și contabilului acesteia nu au prezentat în perioada de administrare provizorie cât și după intentarea procesului de insolabilitate, actele întreprinderii insolubile administratorului provizoriu/lichidator și nici nu au predat gestiunea patrimoniului, care de alt fel erau obligați să o facă.

A statuat că, instanța de insolabilitate a ignorat circumstanțele menționate precum și prevederile normelor citate în cererea cu privire la asigurarea acțiunii, care argumentează legal necesitatea aplicării măsurilor de asigurare asupra bunurilor ce aparțin cu drept de proprietate organelor de conducere a întreprinderii insolabile.

A relevat că, instanța de judecată urma să verifice dacă reclamantul a indicat corect valoarea acțiunii în strictă conformitate cu prevederile art.87 CPC". Conform art. 87 alin. (1) litera a CPC „Valoarea acțiunii se determină din suma cerută - în acțiunile pentru plata unei sume”.

Or, conform normelor citate lichidatorul a menționat temeinic în cererea sa limita valorii acțiunii asupra cărora sa solicitat aplicarea măsurilor de asigurare.

A indicat că, instanța de insolabilitate nu a realizat o verificare a obiectului și temeiului acțiunii principale, nu a ținut cont de argumentele reclamantului referitoare la acțiunile cu rea - credință ale pârâtului de înstrăinare, însușire a bunurilor debitorului.

A reiterat că, instanța de insolabilitate la emiterea încheierii din 14 noiembrie 2017 nu a luat în considerare principiul accesului liber la justiție care presupune în sine finalitatea actului de justiție, iar neexecutarea unui act judecătoresc, are efect nemijlocit încălcarea principiului consacrat și ocrotit de Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Potrivit art. 8 alin. (1) din Legea insolabilității nr.149 din 29 iunie 2012, hotărârile și încheierile instanței de insolabilitate pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că recursul depuse de către lichidatorul insolabilității a Societății cu răspundere limitată „Top” – Bostan Tatiana, sunt declarate în termen în coraport cu data emiterii încheierii.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea încheierii Curții de Apel Curții de Apel Chișinău din 14 noiembrie 2017 cu emiterea unei noi decizii sub forma de încheiere, reieșind din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. c) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, soluționând prin decizie problema în fond.

Din materialele dosarului și, anume, din încheierea contestată rezultă că, instanța de insolabilitate, dispunând respingerea cererii de asigurare a acțiunii

înaintată de către lichidatorului insolvenței a Societății cu răspundere limitată „Top” – Bostan Tatiana, a invocat prevederile art. art. 174 alin. (1), 175 alin. (1) lit. a) și 177 alin.(1) – (3) CPC, concluzionând că, cererea de asigurare a acțiunii nu se încadrează în prevederile legale enunțate.

Instanța de recurs relevă că, încheierea instanței de insolvență este una eronată, fiind emisă contrar prevederilor Legii insolvenței și cu aprecierea arbitrară a circumstanțelor pricinii. Or, judecătorul sau instanța de judecată, respingând aplicarea măsurii de asigurare, urmează să țină cont de valoarea revendicărilor din acțiune.

Prin urmare, este important ca judecătorul sau instanța de judecată să verifice dacă reclamantul a indicat corect valoarea acțiunii în strictă conformitate cu prevederile art.87 CPC".

Conform normelor citate se reiterează faptul că, lichidatorul temeinic a menționat în cererea sa limita valorii acțiunii asupra căreia sa solicitat aplicarea măsurilor de asigurare.

Or, la data adresării în instanța de insolvență cu prezenta acțiune, pasivul (datoriile) debitorului Societatea cu răspundere limitată „Top” constituia suma totală de 18 097 783,42 lei, format din creanțele validate și neexecutate față de creditorii din lipsa masei debitoare, asupra căreia organele de conducere a întreprinderii insolvente nu au obiectat.

Astfel, prin cererea depusă la 09 octombrie 2017, împotriva lui Bacical Mihail și Ghiorghița Alexandru, lichidatorul insolvenței a Societății cu răspundere limitată „Top” – Bostan Tatiana a solicitat tragerea la răspundere subsidiară a lui Bacical Mihail și Ghiorghița Alexandru și încasarea în mod solidar a prejudiciului cauzat SRL „Top”, în mărime de 18 097 783,420 lei, în rezultatul gestionării incorecte a întreprinderii (f.d.2-13).

Concomitent, prin cererea depusă, lichidatorul insolvenței a Societății cu răspundere limitată „Top” – Bostan Tatiana, a solicitat aplicarea sechestrului pe bunurile mobile, imobile, precum și pe mijloacele financiare ale lui Bacical Mihail și Ghiorghița Alexandru, în limita valorii acțiunii, invocând că aplicarea măsurilor de asigurare este necesară întru evitarea pericolului de dispariție, degradare, înstrăinare sau risipire a bunurilor, ce ar face imposibilă executarea unei eventuale hotărâri judecătorești.

Totodată, a specificat că Bacical Mihail și Ghiorghița Alexandru nu conlucrează cu lichidatorul.

În conformitate cu art. 174 alin.(1) Cod de procedură civilă, la cererea participanților la proces, judecătorul sau instanța dispune în aceeași zi aplicarea sau neaplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii. Asigurarea se admite în orice fază a procesului până la etapa în care hotărârea judecătorească devine definitivă, în cazul în care neaplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii ar face imposibilă executarea hotărârii judecătorești.

În conformitate cu art. 175 alin.(1) lit. a) Cod de procedură civilă, în vederea asigurării acțiunii, judecătorul sau instanța este în drept să pună sechestru pe bunurile sau pe sumele de bani ale pârâtului, inclusiv pe cele care se află la alte persoane.

La acest capitol, Colegiul notează că revindicările, conform cererii, se limitează la suma de 18 097 783,420 lei, pe când instanța de insolabilitate a refuzat în aplicarea sechestrului în limita datoriei de 18 097 783,420 lei, invocând că lichidatorul în cererea sa motivează că Bacical Mihail și Ghiorghița Alexandru, se fac vinovați de existența creanțelor neacoperite a creditorilor din tabelul definitiv al creanțelor în suma respectivă, însă nu au fost prezentate probe justificative în acest sens.

Or, în contextul prevederilor art. 15 alin.(1) al Legii insolabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, în cazul insolabilității debitorului din culpa fondatorilor (membrilor) lui, a membrilor organului executiv sau a unor alte persoane care au dreptul de a da indicații obligatorii pentru debitor ori care pot influența în alt mod acțiunile debitorului (insolabilitate intenționată), aceștia poartă răspundere subsidiară solidară față de creditorii în măsura în care bunurile debitorului sunt insuficiente pentru executarea creanțelor creditorilor

Ca urmare, Colegiul apreciază a fi relevante argumentele recurentului invocate în acest sens.

În această ordine de idei, Colegiul precizează că, instanța de insolabilitate prealabil respingerii aplicării măsurilor de asigurare, urma a identifica/determina expres activele societății debitoare și pasivele acesteia în baza probelor prezentate, conform cărora se identifică aceste aspecte.

Tot aici, este de menționat că prin recursul declarat, recurentul invocă existența de litigii în privința unor creanțe, motivînd în final că acestea nu ar fi certe și exigibile.

În atare circumstanțe, Colegiul reiterează că, concluzia instanței de insolabilitate este pripită și arbitrară, or, instanța de insolabilitate urma a concluziona asupra acestor aspecte rezultând din cerințele lichidatorului în raport cu circumstanțele cauzei, normele invocate și aplicabile speței.

Astfel, Colegiul, verificând conținutul încheierii contestate, în raport cu materialele dosarului, argumentele invocate în recurs, conchide că instanța de insolabilitate a generalizat constatările sale, fără să se expună asupra circumstanțelor concrete ale cauzei și probelor prezentate în raport cu normele de drept, aspecte ce duce la casarea încheierii contestate.

Or, în sensul principiului procesului echitabil, garantat de art. 6 CEDO, motivarea hotărârilor este o garanție pentru părți că cererile lor au fost analizate cu atenție și oferă posibilitatea exercitării controlului judiciar. Analiza pe care judecătorul o face în legătură cu motivele de fapt și de drept care i-au format convingerea, în sensul unei anumite soluții trebuie să fie clară și simplă, precisă, concisă și fermă, să aibă putere de convingere.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de lichidatorul insolvabilității a Societății cu răspundere limitată „Top” – Bostan Tatiana, casează încheierea contestată, cu emiterea unei noi decizii sub forma de încheiere.

În conformitate cu art. 427 lit. c), art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de lichidatorul insolvabilității a Societății cu răspundere limitată „Top” – Bostan Tatiana.

Se casează încheierea Curții de Apel Chișinău din 14 noiembrie 2017, adoptată în cauza la cererea lichidatorul insolvabilității a Societății cu răspundere limitată „Top” – Bostan Tatiana împotriva lui Bacical Mihail și Ghiorghița Alexandru privind tragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale Societății cu Răspundere Limitată „Top”, cu emiterea unei noi decizii sub forma de încheiere prin care:

Se admite cererea lichidatorul insolvabilității a Societății cu răspundere limitată „Top” – Bostan Tatiana privind aplicarea măsurilor de asigurare.

Se aplică sechestru pe bunurile mobile și imobile, inclusiv mijloacele bănești din patrimoniul membrilor organelor de conducere a Societății cu răspundere limitată „Top”, administratorul/ fondatorul Bacical Mihail, a.n 12.09.1959, IDNO 0961909545093, domiciliat în mun. Chișinău, str. Studenților 3/6, ap.12 și contabilul Ghiorghița Alexandru IDNO 0990104354571, domiciliat în mun. Chișinău, str. Socoleni nr.23, ap.10, în limita valorii acțiunii.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecător
Judecători:

Oleg Sternioală

Maria Ghervas

Nicolae Craiu